

Nr 701

Av herr **Haegglom m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 74, angående viss omorganisation av lantmåteriväsendet och rikets allmänna kartverk, m. m.*

Den minskning av lantmåteridistriktens antal, som föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 74 angående viss omorganisation av lantmåteriväsendet och rikets allmänna kartverk m. m., är så stor att den måste inge starka betänkligheter. Lantmåteridistriktens antal föreslås minska från 148 till 110. Då det är lantmåteridistriktens tjänstemän som utför den fortlöpande servicetjänsten inom lantmåteriets område blir det denna för den stora allmänheten betydelsefulla verksamhet som främst kommer att påverkas av omorganisationen. Även om minskningen av distriktens antal möjliggör en i och för sig välkommen och önskvärd ökning av lantmåteriets resurser inom rationaliseringsverksamheten, kan de föreslagna 35 specialorganisationerna inte kompensera den försämrade service, som uttunningen av distrikten ofelbart kommer att medföra. I den mån minskningen av lantmåteridistriktens antal kommer att ske enligt 1956 års lantmåterikommittés förslag, vilket kan befaras bli fallet då propositionens antal distrikt överensstämmer med utredningens, tycks indragningen av distrikten hårdast drabba glesbygdssområdena, vilket betyder starkt ökade avstånd till distriktslantmätarkontoren för den allmänhet som har behov av att uppsöka dessa samt längre tjänsteresor vid förrättningarna. Inte minst kommer ökade avstånd att försvåra kommunernas direkta kontakter med lantmåteriets tjänstemän. De kommuner som drabbas av indragning av ortens lantmåteridistrikt blir också klart eftersatta i fråga om möjligheten att utnyttja lantmåteriets kommunala service.

Det förefaller som om man inte tillräckligt beaktat nackdelarna av en indragning. Detta sker tyvärr inte alltid då centraliseringsförslag framläggas. I stället anföres att den mera kvalificerade arbetskraften, om arbetsområdet är större, kan mera uteslutande ägna sig åt sådana arbetsuppgifter som kräver högre kvalifikationer och inte behöver som utfyllnad av tjänstetiden ägna sig åt enklare sysslor vilka kan skötas av personal med mindre dyrbar utbildning. Värdet av en sådan rationellare fördelning av arbetsuppgifterna mellan olika personalkategorier skall inte bestridas. Men när centraliseringen för med sig väsentligt ökad väglängd för tjänsteresor blir dock det ofrånkomliga resultatet att tjänstemännen får tillbringa längre tid på resor, d. v. s. använda en väsentlig del av sin tid till att tjänstgöra som sina egna chaufförer. Sådan centralisering är långt ifrån alltid det samma som rationalisering. Det förefaller oss som om denna viktiga be-

gränsning av möjligheterna att genom centralisering vinna ett bättre utnyttjande av arbetskraften förbisetts när propositionen föreslagit den mycket stora nedskrivningen av lantmäteridistriktens antal.

Även det antal på 119 distrikt, som av lantmäteristyrelsen föreslagits, väcker av här anförda skäl betänkligheter, men då den för lantmäteriväsendet ansvariga myndigheten har ansett sig kunna fullgöra sin uppgift enligt detta förslag anser vi oss böra tillstyrka att riksdagen för sin del godkänner en distriktsorganisation med 119 distrikt och 35 specialorganisationer.

Sistnämnda enheter avses skola få betydelsefulla uppgifter vid genomförandet av den yttre rationaliseringen av landets jord- och skogsbruksfastigheter. Det är därför av synnerlig vikt att man till denna ofta mycket krävande verksamhet kan knyta personal med den speciella kompetens och inriktning som erfordras för ett gott resultat. För att få tillräckligt kvalificerade chefstjänstemän vid de mest krävande specialorganisationerna som propositionen föreslår torde samma löneställning som för distriktslantmätare vara behövlig. Vi kan inte exakt avgöra hur många chefstjänster i lönegrad Ae 26 som erfordras men det kan uppenbart inte räcka med 5, d. v. s. det antal som nu finns enbart inom skiftesorganisationen i Kopparbergs län. En ökning av dessa lantmätartjänster i Ae 26 utöver föreslagna 5 till 10 synes vara behövlig.

Mätningsteknikernas och den övriga biträdespersonalens utbildning har hittills skett vid av lantmäteristyrelsen anordnade kurser. Under hösten 1959 har lantmäteristyrelsen i samråd med 1956 års lantmäterikommitté och överstyrelsen för yrkesutbildning framlagt förslag rörande denna utbildningsverksamhets framtida organisation. Vi anser det synnerligen angeläget att den därvid föreslagna mätningsteknikerutbildningen vid tekniskt läroverk snarast kommer till stånd.

Den besvärande teknikerbristen inom lantmäteriet torde till stor del bero på lantmäteriets bristande möjligheter att lönemässigt konkurrera med andra statliga verk om denna arbetskraft. Åtgärder för att förbättra lantmäteriets konkurrensmöjligheter härvidlag synes oss vara mycket angelägna.

Med stöd av vad här anförts föreslår vi,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 74 måtte besluta

att antalet distrikt vid lantmäteriets distriktsorganisation fastställas till 119 med 119 distriktslantmätartjänster i Ao 26,

att 10 chefstjänster i Ae 26 inrättas för specialorganisationerna,

att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t framlägger förslag till förläggning av utbildningen av lantmäteriets mätningstekniker till de tekniska läroverken, samt

att likaledes i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t framlägger förslag till förbättrande av lönesättningen inom lantmäteriet för till mätningstekniker utbildad personal.

Stockholm den 22 mars 1960

Einar Hægglom

Carl Östlund

Rolf Eliasson

Ernst V. Staxäng

Carl Eric Hedin

Bo Turesson

*Sven Svensson
i Krokstorp*

Nr 702

Av herr **Ståhl m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 76, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

(Lika lydande med motion nr 542 i Första kammaren)

Stockholm den 22 mars 1960

Manne Ståhl

Bertil von Friesen

Brita Elmén

Ragnhild Sandström

Gunnar Helén
